

DE KLACHTENCOMMISSIE BIJ DE VAN DER HOEVEN KLINIEK, LOCATIE DE WIERDE TE UTRECHT

Beslissing van de klachtencommissie bij de Van der Hoeven Kliniek, inzake de klaagschriften van:

*, verder te noemen klager.

De klaagschriften, gedateerd 2 september, 15 september en 5 oktober 2024, zijn gericht tegen:

- de beslissing d.d. 1 september 2024 om verplichte zorg te verlenen (HK2024/159);
- de beslissing d.d. 14 september 2024 om verplichte zorg te verlenen (HK2024/163);
- de beslissing d.d. 2 oktober 2024 om verplichte zorg te verlenen (HK2024/178).

In de eerste klacht is door een lid van de klachtencommissie op 18 september 2024 een (bemiddelings)gesprek gevoerd over de klacht. Van dit gesprek is op 20 september 2024 een schriftelijke terugkoppeling aan klager gegeven. Op 24 september 2024 heeft klager laten weten dat hij zijn klacht wenst te handhaven. Vervolgens is er een zitting gepland.

De kliniek heeft schriftelijk gereageerd op 6 september en 10 oktober 2024. Klager heeft van deze reactie kennis kunnen nemen.

De klachten zijn behandeld ter zitting van 17 oktober 2024 in het bijzijn van klager, de raadsman van klager, het hoofdbehandeling en de juridisch medewerker.

In het kader van de behandeling van deze klacht heeft de klachtencommissie kennisgenomen van de volgende informatie:

- Klaagschrift HK2024/159 van 2 september 2024, door de klachtencommissie ontvangen op 4 september 2024;
- Klaagschrift HK2024/163 van 15 september 2024, door de klachtencommissie ontvangen op 17 september 2024;
- Klaagschrift HK2024/178 van 5 oktober 2024, door de klachtencommissie ontvangen op 8 oktober 2024;
- Reactie kliniek op het klaagschrift HK2024/159 van 6 september 2024, met als bijlagen: de beslissing verplichte zorg d.d. 1 september 2024 en het zorgplan;
- Reactie kliniek op het klaagschrift HK2024/163 en 178 van 10 oktober 2024, met als bijlagen: de beslissing verplichte zorg d.d. 14 september en 2 oktober 2024 en het zorgplan;
- Hetgeen op de zitting van 17 oktober 2024 is besproken.

Het standpunt van klager

Klager is het niet eens met de beslissingen verplichte zorg. Klager is van mening dat hij niet dwingend is of tot last bij zijn medepatiënten. Hij is niet vijandig of groepsontwrichtend.

Ter zitting heeft de raadsman toegelicht dat de formele punten ter zitting zijn opgelost zodat hier geen beslissing meer over hoeft te worden genomen.

Verder is klager van mening dat hij op de verkeerde plek zit. Op 3 december 2024 is er een zorgconferentie gepland waarbij gesproken gaat worden over een geschikte plek voor hem. Waar hij nu verblijft is te complex voor hem. Hij handhaaft zich hier zo goed en zo kwaad als het kan en zegt af en toe zelf dat ze hem maar in moeten sluiten. Bij deze beslissingen is de druk kennelijk wat hoger opgelopen waardoor er door de kliniek een beslissing moest worden genomen om hem in te sluiten. Bij de beslissing op 14 september 2024 staat omschreven dat klager donkere ogen had. Dat zegt niet zo heel veel en is qua motivering wel erg mager. De vraag is of dat de beslissing wel kan dragen. Het moet gaan om het afwenden van ernstig nadeel. Namens klager brengt de raadsman naar voren dat de beslissingen niet noodzakelijk zijn geweest. Klager heeft veel stress ervaren door deze beslissingen. De raadsman verzoekt ook namens klager om daar een schadevergoeding voor toe te kennen wat naar het oordeel van de klachtencommissie passend is.

Klager heeft zelf nog toegelicht dat hij geen donkere blik heeft gehad. Hij stond gewoon in zijn kamer en had veel adrenaline, maar dat moet niet verward worden met een donkere blik. Er was geen sprake van boosheid of agressie, terwijl er wel agressie naar hem wordt gebruikt. Klager heeft niet met de psychiater gesproken, zoals hij ook heeft besproken heeft met het lid van de klachtencommissie die bij hem is langs geweest. Klager heeft het zelf één keer een telefonisch gesprek met de psychiater geweigerd, maar een andere keer heeft hij de psychiater helemaal niet gesproken.

Klager wil gewoon overgeplaatst worden naar een andere plek waar hij weer tot rust kan komen. Hij was drie jaar buiten en moest naar binnen omdat hij een keer gebruikt heeft. Hij hoort hier niet thuis op de crisisafdeling. Maar hij wil die 1,5 jaar nu afsluiten. Hij wil geen schadevergoeding, al 28 jaar niet. Die personen die geweld naar hem hebben gebruikt neemt hij niets kwalijk. Het gaat om de reactie daarop van de kliniek. Klagers gedrag verandert hierdoor ook want hij had echt angst om nog naar de keuken te gaan.

Klager geeft desgevraagd nog aan dat hij al toestemming had om die spullen te laten komen. Het ging om vier dozen, een stoel en een tv. Kennelijk dacht men dat hij 45 dozen wilde laten komen. Inmiddels weet het magazijn ook waar het over gaat. Dit moet even goed afgestemd worden, zodat de spullen alsnog kunnen komen.

Het standpunt van de kliniek

Op 1 september 2024 is de verplichte zorg in de vorm van insluiting ingezet om ernstig nadeel te voorkomen. Klager liet zich niet begeleiden en een gesprek was niet mogelijk. Omdat hij zich niet liet aanspreken en dwingend in contact was, kwam de veiligheid van hem en anderen in gevaar. Op 3 september 2024 herstelt klager weer en wordt de verplichte zorg opgeheven. Ook op 14 september 2024 wordt door de psychiater de verplichte zorg ingezet in de vorm van insluiting vanwege de ambivalente houding van klager omtrent de insluiting en de onrust die wordt ervaren bij de gesprekken

met klager sinds de avond ervoor over het laten bezorgen van spullen. Op 15 september 2024 in de middag wordt de verplichte zorg opgeheven.

Op 2 oktober 2024 is wederom besloten tot verplichte zorg in de vorm van insluiting als klager verbaal aanvallend wordt wanneer hij op de hoogte wordt gesteld over een besluit over zijn vogel. Er ontstaat een discussie met een medepatiënt waarbij zij beiden provocerend zijn en schreeuwen naar elkaar. De veiligheid kan niet meer worden gewaarborgd en het lukt niet hierover in gesprek te gaan met klager. Klager is niet meer aan te spreken of te sturen en de kans op escalatie bij niet begeleiden dan wel insluiten wordt als groot ingeschat vanwege het afdelingsontwrichtende gedrag. Op 3 oktober 2024 wordt in de middag na het herstelgesprek de verplichte zorg weer opgeheven.

Het hoofd behandeling heeft ter zitting toegelicht dat zij het samen met klager over de beslissingen verplichte zorg heeft gehad. Het is ingewikkeld omdat klager soms zelf wil worden ingesloten maar soms wil hij het juist ook niet. Op het moment dat hij door iets geraakt wordt, dan is het lastig om in gesprek te gaan met elkaar. Hij moet dan even rust nemen op zijn kamer. Op de momenten waarop deze beslissingen zijn genomen, kon hij zelf niet die rust nemen. Ook was het gesprek met de psychiater lastig, omdat hij hem niet kende en ook het telefonisch horen heeft daar niet aan bijgedragen. Het is wel overwogen dat de psychiater fysiek langs zou moeten komen, maar de spanning bij klager was zo hoog, dat ook dan een gesprek waarschijnlijk niet zinvol zou zijn. Op die momenten dat de psychiater vindt dat het nodig is om ingesloten te zijn, en klager juist niet, dan worden er dus beslissingen verplichte zorg genomen. Met betrekking tot de spullen die bezorgd zouden worden merkt de kliniek nog op dat de teamleiding alleen hoorde dat er een verhuishwagen aan kwam met de spullen voor klager. Het idee was dat dit ging om al zijn spullen, 45 verhuisdozen. Dat kan niet in de kliniek worden opgeslagen. Dit bleek later een misverstand te zijn en te gaan om vier dozen en een stoel en een tv. Hier kunnen nu afspraken over worden gemaakt.

De beoordeling

Op grond van artikel 10:3 Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz) kan een schriftelijk gemotiveerde klacht ingediend worden bij de klachtencommissie over een daar genoemde beslissing of niet nakoming van een verplichting. De beslissing tot het verlenen van verplichte zorg op grond van artikel 9:6 lid 1 en 2 Wvggz valt onder artikel 10:3 Wvggz, waardoor de klachtencommissie bevoegd is om een oordeel over de klacht te geven.

Artikel 9:5 Wvggz bepaalt dat de behandeling van betrokkene slechts plaatsvindt:

- a. voor zover deze is voorzien in het zorgplan,
- b. indien het overleg over het zorgplan tot overeenstemming heeft geleid, en
- c. indien de betrokkene of de vertegenwoordiger zich niet tegen behandeling verzet.

Op grond van artikel 9:6 lid 1 Wvggz kan indien niet voldaan is aan artikel 9:5 onderdelen b en c, niettemin behandeling plaatsvinden:

a. Voor zover aannemelijk is dat zonder die behandeling het ernstig nadeel dat de psychische stoornis van betrokkene doet veroorzaken niet binnen een redelijke termijn kan worden weggenomen, of

b. Voor zover dit volstrekt noodzakelijk is om het ernstig nadeel dat de psychische stoornis van betrokkene binnen de accommodatie doet veroorzaken, af te wenden.

Lid 2 bepaalt dat behandeling overeenkomstig het eerste lid plaatsvindt krachtens een schriftelijke en gemotiveerde beslissing van de zorgverantwoordelijke.

De klachtencommissie stelt vast dat er op drie momenten sprake is geweest van een beslissing verplichte zorg. Op 1 september 2024 is de beslissing verplichte zorg genomen bestaande uit insluiting omdat klager onrustig en provocerend op de afdeling is. Hij laat zich niet aanspreken. Het lukt hem niet even te wachten nadat hij heeft gevraagd om een UC. Hij is luidruchtig aanwezig op de afdeling en zijn gedrag roept irritatie op bij andere patiënten op de afdeling. Hij krijgt een kamerprogramma en de deur van zijn kamer gaat op slot. Zonder die verplichte zorg is de kliniek niet meer veilig voor hemzelf of anderen. Op 3 september 2024 is de verplichte zorg weer opgeheven.

Op 14 september 2024 is wederom de beslissing verplichte zorg genomen bestaande uit beperking in de bewegingsvrijheid en insluiting. Klager kijkt met een donkere blik naar de groepsleiding, maar het is niet duidelijk of en waarom hij kwaad is. Het lukt niet om dit met klager te bespreken. Dit is een waarschuwingssignaal uit klagers signaleringsplan. Zonder de verplichte zorg is de kliniek niet meer veilig voor klager of anderen. Op 15 september 2024 is de verplichte zorg weer opgeheven.

Op 2 oktober 2024 is de beslissing verplichte zorg genomen bestaande uit beperking in de bewegingsvrijheid en insluiting omdat klager afdelingsontwrichtend gedrag vertoont. Hij heeft een conflict met een medepatiënt en klager is provocerend en schreeuwend aanwezig. Klager laat zich niet begeleiden en sturen door de groepsleiding. De kans op escalatie wordt als groot ingeschat. De beslissing verplichte zorg is op 3 oktober 2024 weer opgeheven.

De klachtencommissie overweegt als volgt.

Klager heeft het lastig op deze groep en in deze kliniek en is van mening dat hij niet op de goede plek zit. Hij vraagt ook regelmatig zelf om ingesloten te worden omdat er te veel prikkels zijn. Inmiddels is er op 3 december 2024 een zorgconferentie gepland, waarbij gesproken zal worden over een overplaatsing van klager en gekeken zal worden naar een geschikte andere plek.

De momenten waarover klager nu heeft geklaagd zijn momenten waarbij hij niet zelf vraagt om ingesloten te worden, maar de psychiater of zorgverantwoordelijke het wel noodzakelijk vinden dat klager op zijn kamer verblijft. Klager is dan fel en vijandig in gesprekken en op die momenten is het niet mogelijk om met hem in overleg te gaan. Hij lijkt niet meer te horen wat er wordt gezegd en heeft niet in de gaten dat hij vijandig kan overkomen of ontwrichtend kan zijn op de groep. Ook de donkere blik wordt door klager ontkend, want hij zegt zelf dat hij gewoon veel adrenaline had. Ook dit kan anders overkomen dan dat klager het wellicht bedoelt of zelf ervaart. Overigens is ter zitting gebleken dat het voorval met betrekking tot de spullen die voor klager bezorgd zouden worden, berust op een misverstand. Er werd gedacht dat klager 45 dozen wilde laten bezorgen, maar dit blijkt te gaan om vier

dozen, een stoel en een tv. Hierover kunnen verder onderling afspraken worden gemaakt om dit alsnog te laten bezorgen.

De klachtencommissie is gelet op het bovenstaande van oordeel dat op die momenten dat de groepsleiding, hoofd behandeling of psychiater niet meer met klager in gesprek kunnen komen en klager zich niet meer laat sturen, de veiligheid niet meer gewaarborgd kan worden. De beslissing om hem op dat moment te beperken in zijn bewegingsvrijheid en (kort) in te sluiten op grond van een beslissing verplichte zorg is niet in strijd met de proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid. De klachtencommissie is dan ook van oordeel dat de klachten HK2024/159, 163 en 178 ongegrond dienen te worden verklaard.

Oordeel

De klachtencommissie verklaart de klachten HK2024/159, 163 en 178 ongegrond.

Aldus gedaan door de voorzitter en twee leden van de klachtencommissie, bijgestaan door de secretaris en ondertekend door de voorzitter en de secretaris, op 23 oktober 2024.

De secretaris

De voorzitter

Op grond van artikel 10:7 Wvvgz kan betrokkene, de vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift indienen bij de rechter ter verkrijging van een beslissing over de klacht. De termijn voor het indienen van een verzoekschrift bedraagt zes weken na de dag waarop de beslissing van de klachtencommissie aan de verzoeker is meegedeeld. De rechter kan de beslissing waartegen de klacht is gericht, schorsen op grond van artikel 10:9 Wvvgz.

Datum verzending afschrift: 24 oktober 2024